

Els Cabot penedesencs medievals

Autor: Josep Bosch - Penedès Medieval

Data de publicació: 03-04-2024

Uns Cabot, pare i fill, van ser, juntament amb Colom, dos dels principals protagonistes de les primeres grans exploracions europees al continent americà.

Joan Cabot, el pare, ha passat a la història com el primer europeu que va explorar, al servei del rei Enric VII d'Anglaterra, la costa d'Amèrica del Nord. Sebastià Cabot, el fill, va explorar, al servei del rei Carles I, el Riu de la Plata, i va ser l'autor dels planisferis més famosos de la història de la cartografia, conservat a la Biblioteca Nacional de França a París.

Sebastià Cabot, navegador i explorador 1474/1557.

D'ells, es diu que eren italians: el pare, venecià, nacionalitzat allà el 28 de març del any 1476. És a dir que, si Cabot era venecià, no ho era per naixement. També se'l va considerar genovès. Tanmateix, el seu origen ha estat sempre una qüestió controvertida.

L' historiador català Ricard Carreras i Valls (Barcelona 1879-1937), va documentar la inexistència del cognom Cabot a la Gènova del segle XV o d'èpoques anteriors.

El cognom Cabot és un cognom molt habitual a Catalunya. Carreras i Valls aportà moltes dades referides als Sebastià i Joan Cabot, deduint que eren catalans i que els acompanyaven catalans en aquestes conquestes.

El cognom Cabot és present al Rosselló, i a la serra de Tramuntana i Raiguer de Mallorca, i en més mesura, a l'Alta

Ribagorça, el Solsonès i el Maresme. El significat potser ve de cap gros, on pot referir-se a la testa humana o el promontori de la costa.

No volem pas dir en aquest article que els Cabot anomenats fossin penedesencs. No tenim cap dada que ens ho confirmi. Però sí que comentarem alguns aspectes d'aquest cognom que ja estava al Penedès des de el segle XIII i ves a saber si existia alguna relació amb aquestes Sebastià i Joan Cabot navegants.

Troblem Cabots al Penedès durant els segles de la baixa edat mitjana, als termes de Castellví, Pacs del Penedès, Lavit, Sant Sadurni, Pontons i Vilafranca del Penedès.

Arnau Cabot i els seus fills. Segle XIII

Arnau, l'any 1209 viu a Vilafranca del Penedès. És un senyor propietari de terres. Cobra rendes d'aquells camps o vinyes que les treballen altres pagesos, situades en el terme de la Vila.

Els seus quatre fills, un altre Arnau, Jaume, Guillem i Romeu, formen part d'una de les primeres assemblees de la universitat de Vilafranca, congregats a l'església de Santa Maria de la Vila l'any 1296.

Romeu Cabot i els seus fills. Segle XIV

Romeu i el seu fill Berenguer són senyors directes cobrant rendes de cases de la Vilafranca medieval i situades dins el call jueu de la Vila, l'any 1306.

A l'any 1312, Romeu, com a fill d'Arnau Cabot i el seu hereu, compra – conjuntament amb el castlà Pere de Vilafranca i altres- rendes de cases situades a Barcelona, al carrer de la Blanqueria i que estaven sota el domini senyorial del bisbe de la catedral de Barcelona.

Carrer de la Blanqueria de Barcelona.

Els Cabot de Pacs del Penedès. Segle XIV i XV.

A mitjans del segle XIV en la documentació notarial, trobem el cognom Cabot situats a Pacs del Penedès i relacionats amb els senyors del lloc. Sibilia quedà vídua l'any 1350 de Guillem i se l'anomena Sibil·la Cabota de Pacs (1350) cobrant censals de terres en el terme de Pacs.

Ferrer Cabot, el fill de Sibil·la, es casà amb Maria originària del terme de Lavit al Penedès. Cobra rendes de terres situades en el dit terme de Lavit en diferents anys del segle XIV. Enviudà l'any 1380 i Maria arriba a ser l'hereva de la seva germana Margarita casada amb Ferrer Parellades de Lavit i cobrant rendes de diferents terres i masies d'aquell terme.

Antoni Cabot i la seva muller Maria de Pacs, tot i vivint en aquest terme, cobren rendes de cases situades a Vilafranca, com algunes del carrer Puigmoltó i Ferrers.

L'any 1400 sorgeix una baralla entre dues dones dins el terme de Pacs. El monestir de Santes Creus, que té una part del domini jurisdiccional del terme en aquell moment, a través del seu administrador que li cobra les rendes, Antoni Cabot, deté les dites mullers. El cavaller Bartomeu de Vilafranca, batlle del terme de Pacs, protesta davant el rei Martí de la dita detenció, ja que era ell qui havia de jutjar o acusar. El rei defensà a Bartomeu i manà alliberar a les dites dones. Antoni es resistí a complir l'ordre en un principi. Es veu evident la importància que donava Antoni a tenir més poder que el propi batlle del terme.

És a partir d'aquest fet, quan sembla que els Cabot ja no van tenir aquell protagonisme de senyor feudal, cobrant rendes a diferents termes del Penedès o altres llocs. En l'any 1416, cases que es pagaven rendes als Cabot de Pacs, passen a cobrar-les altres mans: al carrer dels Ferrers, Puigmoltó..

Tot i així, a Pacs, Bartomeu Cabot compra i ven terres (1420/21). En aquests anys Bartomeu, va a viure al terme de Sant Sadurni de Subirats (d'Anoia) on hi deuria haver família seva. Tenim dades d'un Pere Cabot (1343), Guillem (1366) i Jaume Cabot (1409/1421) situats al terme de Sant Sadurni de Subirats.

A Pacs hi quedà en Pere Cabot i un altre Ferrer, germans de Bartomeu. Els hereus

d'aquests primers, ocupen alguna masia al terme de Pacs.

Aquells Cabot navegants i conqueridors, potser derivaren d'alguns Cabot penedesencs o també potser aquell Romeu Cabot, que acompanyà a Bertran Llorenç, corsari menorquí (1323-1324) que feu diferents actes de pirateria, en fora un també d'ells.

Josep Bosch - Penedès Medieval

Podeu accedir a l'article original a través del següent enllaç:

<https://elpenedesmedievaljb.blogspot.com/2015/02/els-cabot-penedesencs-medievals.html>